

Silviu Iliuță

Cronicile unui bărbat

Volumul 1

Bookzone
BUCURSTI, 2020

Este vorba despre EL și EA.

CAPITOLUL I

Dacă ai ajuns să răsfoiești aceste pagini, înseamnă că ți-ai luat deja prima țeapă. În locul tău aş trece imediat mai departe, aş șterge de praf următoarea carte din raft și aş lua-o acasă.

Poate ai noroc și nimerești una utilă. *Bucătărie fusion*: rețete moldovenești combinate cu japoneze. Supă spornică de pui cu fiertură de bucățele de sushi.

Deși mie îmi plac și cărțile acelea cu 1000 de peisaje, 500 de idei de amenajat case... Două rafturi mai la dreapta.

Dacă ești genul de cititor căruia îi plac numai cărțile premiate, atunci am o veste excepțională pentru tine: această carte a fost premiată într-o seară de iubita mea, pe balcon.

În cazul în care ai comandat cartea online, ai ghinion. Nu-ți mai recuperezi banii în veci! Nu e ca la pantofi: *"cumpără cartea și, dacă în 30 de zile nu ți-a plăcut, primești banii înapoi!"*

Bine, hai să începem!

Prima veste mare pe care simt nevoia să o expun în cărticica asta e că: m-am născut! În pofida tuturor dificultăților prin care a trecut mama, ajunsă la a cincea sarcină, într-o zi am reușit să răsar.

A fost mica mare minune a locatarilor din blocul R12, din cartierul Titan.

Legenda spune că în ziua aceea, o vecină a bătut la ușa părinților mei și le-a adus prăjituri.

Nea Marinache de la etajul doi le-a dat cadou o damigeană cu vin de țară, iar tanti Mariana de la cinci a făcut pateuri cu brânză.

Apoi mama, tata și vecinii au petrecut ca în povești: trei zile și trei nopți! Timp în care eu am fost în camera mea, m-am hrănit cu aer și speranțe și am făcut mult pipi pe mine.

După două săptămâni de spitalizare, am fost ca nou, dar am rămas toată copilăria cu arsuri între picioare.

Și acum, la 40 de ani, nu am voie să mă bronzez lângă cuc și fac plajă în pantaloni lungi.

În afară de acest episod, ai mei sunt părinți de treabă și m-au crescut, în general, bine.

Cred că doar zilele de început au fost mai grele. Și următorii ani. În sensul că nu îmi amintesc nimic din ce am trăit până prin clasa întâi. Și nu, nu cred ca e din cauza loviturilor. Mama m-a asigurat că, atunci când m-au lăsat singur în cameră, nu am izbit în mod repetat cu capul de tăblia patului și că guguloiul în formă de pară din frunte este doar un semn din naștere.

Mamă, tată, vă mulțumesc că ați avut grijă de mine și că încercați să citiți această carte.

Între noi fie vorba... puteați să dati și voi banii pe ea.

Prima amintire fericită a fost cu o felie de pâine cu unt. Țin minte că într-o dimineață am găsit pe ea o feliuță de salam care avea în componență urme de carne. După ce m-am uitat la ea circumspect, am dedus: dacă mama mi-a lăsat-o, înseamnă că e comestibilă.

Era prima dată când am simțit gustul cărnii. Am scuipat-o.

Îmi era frică. Apoi am vomat. Eram convins că în gura mea e o pulpă de câine sau o coadă de pisică. Sau diavolul.

Dacă nu apucau să mănânce carne, tot ce puteau face oamenii era să inventeze povești despre ea. Pentru mine, poveștile despre diavoli, marțieni, despre Japonia, erau la fel de credibile ca și acelea despre carne. Toate vorbeau despre lucruri inaccesibile, necunoscute și foarte îndepărtate. Auzisem că există pe undeva, dar nu aveam nicio certitudine.

Îți spun: au fost ani buni în care m-as fi speriat la fel de rău dacă aș fi întâlnit un japonez pe stradă sau dacă aș fi văzut o bucată de carne în ciorbă.

Îmi amintesc cum câte un copil din vecini venea urlând în fața blocului, ca în filmele lui Fellini:

-Se dă ceva la Complex! Se dă ceva la Complex!

Habar nu aveam ce se dă și când. Poate carne, ouă, portocale. Tot ce știam era că urma să vină, de undeva din lungul străzii, o mașină cu ceva de mâncare.

Arareori apucam să cumpăr banane verzi. Le înveleam în ziare și le puneam pe șifonier, apoi așteptam zile în șir să se coacă. Le pândeam noaptea să nu dispară. Un copil nebun din vecini avusese proasta idee să îmi spună că maimuțele le fură când te aștepți mai puțin.

Poate că ți se pare greu de crezut, dar până pe la 7-8 ani am fost convins că bananele nu cresc în bananieri, ci pe șifonierele din Africa. Nu neg, e posibil să fi fost puțin subdezvoltat și din cauza loviturilor la cap.

Cert e că am vrut să plantez câteva pe șifonierul din Titan al părinților, dar nu le-am găsit semințele. Nu s-ar fi copt în apartament, era mult prea frig pentru sărmanele banane.

Când stăteam în casă, mama mă îmbrăca în haina groasă de lână și îmi punea fular. Pentru mine, expresia "*îmbracă-te gros, dacă ieși afară*" era "*pune-ți haina de blană, mănușile și fularul, dacă stai în sufragerie.*"

Îmi plăcea la nebunie să stau îmbrăcat în casă! Îmi făceam un fel de iglu din pături și mă jucam cu mama de-a eschimoșii.

-Pi*da mă-sii, iar bruiază semnalul Europa Liberă nenorociții ăștia de securiști! F*tu-i în cur pe mă-sa!

El e tata, eschimosul bombănitor care asculta radio. Cât despre a doua înjurătură, cea cu curu' și cu mă-sa, ani de zile m-am chinuit să înțeleg ce vrea să zică. Chiar și când am înțeles cuvântul cu "F", tot nu pricepeam cum voia tata să f*tă în cur un securist pe care să îl urce în spatele mamei lui.

Tata lega un capăt al sârmei de antena aparatului Gloria și pe celălalt de calorifer. Printre bruiaje și țiuituri asculta voci care vorbeau urât de Securitate.

Eu asociază cuvântul *Securitate* cu telefonul gri cu disc.

-Întotdeauna securiștii ascultă ce vorbești la telefon, bombănea tata și dădea volumul radioului mai încet.

O bună bucată din copilărie am crezut că *un securist* este un pitic care locuiește în interiorul telefonului nostru. După ce adormeau ai mei, mă trezeam noaptea, ridicam receptorul și șopteam:

-Hei, securistule, ai mâncat azi? Ești bine? Vezi că tata vrea să te fu*a în cur mâine! Vrei să îți dau un fursesc și să-ți citesc o poveste, securist mic?

Mama n-a înțeles niciodată de ce receptorul telefonului nostru era plin de firimituri dimineța.

Așa arăta o copilărie oarecare a unui puști oarecare, dintr-un cartier oarecare al Bucureștiului: Titan. Însă, pe lângă noi,ăștia "*oarecare*", existau și copii ale căror povești merită spuse.

Te las să-l descoperi pe unul dintre ei.

Cea mai frumoasă casă din lume

Prin iarna lui '82.

Bătătorul de covoare era centrul micului nostru univers titanian. Acolo ne dădeam întâlnire, noi, copiii, înainte de a merge la fotbal și ne adunam când plecam la film. Era plasat strategic, la distanță egală de cele trei blocuri care formau un U. Și asta îl făcea important.

Acum era îngropat pe jumătate în zapadă. *"Nouă, zece... Cine nu e gata, îl iau cu lopata!"*

Unde să mă ascund? După mașini?

Puținele mașini din parcare erau îmbrăcate în vată de zahăr. M-aș fi încumetat să gust din ele dacă nu aș fi fost atât de înghețat.

Eram complet blocat. Oriunde m-aș fi ascuns, copilul care

număra lângă bățator m-ar fi găsit într-o secundă.

Tremuram tot, bărbia mea avea mișcări necontrolate și îmi spunea că vrea undeva la căldură. Era atât de frig în iarna aceea..

Deschid ușa metalică legată cu sârmă și intru. Întuneric. Mă lipesc de perete. *"Aici n-o să mă găsească niciodată!"*

2015

Toată viața am fugit de șantiere. Le-am urât, am urât praful, zgomotul, mirosurile.

Dacă m-ai fi pus să aleg între o groapă de gunoi și un șantier, aș fi ales groapa.

Măcar... acolo era liniște.

1982

Înăuntru e cald și bine, deși vine un miros ciudat de gaze.

Cineva aprinde o veioză.

În fața ochilor mei, apare cea mai spectaculoasă cameră de copil pe care am văzut-o vreodată: o saltea de pat, câteva haine atârinate pe niște țevi, două scaune, o masă și multe jocuri. În fond, ce îi trebuie mai mult unui copil?

Jocuri și jucării pe care nu le-am văzut niciodată, pe care nu le găseai în nicio librărie.

Pe un perete era desenată o scară cu fel de fel de desene amuzante pe fiecare treaptă. Săgeți în sus, săgeți în jos, animăluțe care îți spuneau că trebuie să *stai o tură* sau să *urci două trepte*.

Cel mai fioros era un iepuraș cu cioc de pelican care te amenința cu un creion și te puneă să iei jocul de la început.

Probabil că trebuia să dai cu zarul și să muți cuiele cu capete

colorate prin micuțul șanț săpat în perete. Incredibil! Un fel de *Nu te supăra frate*, dar pe perete. Eu de ce nu am așa ceva?!

O bucată mare de lemn, bile de rulmenți, câțiva pioni de plastic și o drăcovenie de spirală de plastic. Asta e cel mai cel joc de popice în miniatură!

-Te-ai ratăcit?

Eram atât de fascinat de jocurile din jur, încât nu l-am observat. E puțin mai mare decât mine, cred că are vreo 9 ani. Părul său roșcovan e zburlit în toate direcțiile.

2015

Totuși, sunt fericit că mă aflu aici. O fericire ciudată.

Pe de o parte, sunetul unui flex îmi zgârie timpanele, iar pe de alta, îmi dă un sentiment de împlinire.

Cineva lucrează cu un flex. Așadar, se face treabă, se muncește!

1982

-Eram, eu... mă ierți că am intrat așa în camera ta. Jucam "V-ați ascunselea" și m-am gândit...

Mă studiază din cap până-n picioare, preț de câteva clipe.

Nu i-am înțeles privirea, era un amestec de: "*Ce cauți aici? Pleacă!*" cu "*Bine ai venit! Vrei să ne jucăm?*" Cel puțin, așa am tradus-o atunci.

-Stai ascuns o oră aici. Vei câștiga sigur. Nimeni nu intră, îmi zice.

-Eu sunt Silviu, stau în blocul verde.

-Florin. Stau... aici.

O să îi spun Tom, cel puțin în mintea mea. Seamănă mult

prea bine cu băiețelul cu păr caraghios din cărțile mele cu Tom Sawyer.

2015

-Haideți! La TREI, toată lumea ridică! strigă șeful de lucrări.
Unu, doi, TREI!

Casa de lemn are acum patru bârne solide pe post de stâlpi.

-Mulțumim că te-ai alăturat. E primul tău proiect, nu?

Cred că are până în 30 de ani și o față luminoasă. Pare un fel de coordonatoare a celorlalți. Îmi zâmbește.

-Da, eu... M-a trădat priceperea?

-Da, ai două mâini stângi! îmi spune mimând milă.

Mă face să râd.

-Eu sunt Cristina! Cris.

1982

Pe masa de lemn cu un picior șubred era desenată cu pixul o tablă de șah.

Liniile nu erau linii, ci un fel de curbe tremurate. Pătrățelele erau fie maronii, culoarea tăbliei, fie albastre, mângălite cu pixul. În loc de pioni erau monede sau pietricele albe și negre. Ca acelea pe care le am eu la intrarea în bloc, lângă rondul de trandafiri. Regele era un indian de plastic cu un topor în mână. Iar regina mea era o vacă. O vacă maronie și foarte scrijelită. Nebunii erau tot pietre, ceva mai mari, cu capetele vopsite. Calul era chiar un cal, culmea!

-Șah!

Îmi era aproape imposibil să mă concentrez la joc, deși eram foarte bun.

O baterie pătrată, tura, îmi amenința indianul de plastic,

regele. Iar indianul meu, după ce că era roșu, mai avea și un picior rupt.

După trei partide, am uitat complet de "*V-ați ascunselea*".

Am rescris în mintea mea cărțile de șah pe care le citisem. M-am obișnuit treptat cu *gambitul vacii* sau *rocada mică baterie-indian*.

Tom era atât de bun! În mintea mea, încercam să dau vina pe neobișnuita tablă de joc. Dar, cumva, știam că aș avea probleme cu el și pe o tablă normală.

-E noapte, trebuie să pleci la părinți!

A fost exact ca sfatul unui frate mai mare, ușor poruncitor. Cuvântul *părinți* a sunat tare straniu. Avea capul plecat și privea undeva în dreptul bocancilor mei călduroși.

Mi-am dat seama că nu l-am văzut niciodată cu bocanci. Oare... Tom cum ieșea prin zapadă?

-E târziu, Silviu!

Ani de zile m-am întrebat dacă în ochii lui era o lacrimă.

2015

-Dacă vrei să fii voluntar în proiectul nostru, chiar trebuie să pui osul la muncă! mă dojenește Cristina.

Cred că de vină e figura mea pierdută, pare foarte amuzată.

-Eram... adică mă gândeam la ceva.

-La cum să aducem cât mai multe ajutoare? Să strângem bani pentru orfani?

-Nu, îi răspund rușinat. La o poveste.

1982

-Ne vedem mâine. Poate...

Tom a avut o voce ciudată. Nu îmi dau seama dacă este o

rugămintele sau o întrebare.

-Pot să aduc eu tabla mea? Sau jucăm popice?

Fața lui s-a luminat și m-a privit în ochi.

Acum știu sigur că era vorba de lacrimi.

Toată iarna am uitat complet de cazemate, de sanie, de alte jocuri. Abia așteptam să se termine școala, ca să merg în casa lui Tom și să jucăm ceva. Era cea mai frumoasă casă din lume! Eram fascinat de ea, dar nu le-am spus nimic părinților.

Ai mei nu m-ar fi lăsat niciodată să desenez pe tapetul din camera mea și să ornez cuierul de la intrare cu suluri de hârtie igienică, pretinzând că e brad. Sau să atârni, spre exemplu, de țevile de gaze, cutii de conserve vopsite în galben și albastru, pe post de globuri de pom.

După câteva zile de șah, am început să facem campionat de popice. Era mult mai bun decât mine la dărmarea pionilor.

L-am învins și eu la ceva: la jocul cu pioni din gumă de mestecat care era desenat pe perete. Se pare că aveam mult mai mult noroc la zaruri.

Tom m-a învățat niște trucuri uimitoare cu un titirez. Era făcut dintr-o mărgea mare de lemn prin care era trecută o sârmă.

Și tot de la el am învățat să îmi confecționez singur un cart cu trei roți de rulment. "*Din alea cu patru roți au toți!*" La schimb, i-am adus câteva cărți de *Povești nemuritoare* pe care el le adora.

Tom era fratele meu.

-Vrei să ne facem frați de cruce? l-am întrebat.

Văzusem la băieții mai mari că își crestează pielea făcând diverse forme ciudate. Își ziceau frați de cruce și erau foarte mândri de chestia asta.

-Zici să ne creștăm pielea cu un cui și să ne infectăm? Păi eu credeam că așa se marchează fraierii!

Am râs amândoi.

2015

-Mi-o povestești și mie?

-Da, poate... Mai târziu, Cris. Acum aș vrea să te întreb ceva. Știi cumva cum îl cheamă?

I-l arăt pe bărbatul cu barba roșcată. Lucrează pe acoperișul casei de lângă noi.

Ianuarie 1983.

E imediat după Revelion. Toate mașinile sunt acoperite cu zăpadă, iar pe străzi poți merge numai dacă ai o lopată cu tine.

Nimeni nu se obosea să dea zăpada în dimineața aceea. Toți oamenii stăteau în casele lor și se refăceau după petreceri.

Din când în când, mai auzai câte o pocnitură de bici a vreunui colindător rătăcit. Urmată, inevitabil, de o înjurătură ținută de la un balcon.

Merg spre casa lui Tom. Sunt înghețat bocnă și am fularul tras până peste ochi.

Împing cu putere ușa metalică. Nimic.

Lovesc cu bocancii, cu umărul. Nimic.

Poate nu e acasă.

Un lacăt. *De ce e un lacăt la ușa lui Tom? El nu pune niciodată lacăt.*

La câțiva metri, din zăpadă, ies picioarele unei mese. "E... E masa de șah? De ce ar arunca Tom masa de șah?"

Încep să dau ușor zăpada la o parte. Scaunele, jucăriile, cartul, cărțile de la mine...